

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Október 12.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 82. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó lapfajtájados: Ifj. Jánosó Mózses.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.

Negyedévre 2 korona 50 fillér.

Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jánosó Mózses könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér. Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.

Nyílt ér sora 30 fillér.

A hirdetések s nyílt erek díja előre fizetendő.

Egy korszakalkotó eszme.

A Magyar Gazdaszövetség, a melynek az a célja, hogy a kisemberek sorsán javíthasson, legujabban igen okos dolgot gondolt ki. A földbérlet szövetkezetek alakítását vette tervbe.

Ez az eszme fontos szociális feladatok szolgáltatásában áll. Tudjuk, hogy Magyarországon több millió hold föld van a bérlők kezében, a mely földet legnagyobb részben egyes bérlők védik. Ott, a hol a bérletek lejárnak, a Gazdaszövetség támogatásával kisgazdák és földmivelő munkások fogják a földbirtokot kivenni ezután hasznosbérbe.

Üdvözljük a Magyar Gazdaszövetséget, mert ezen gondolata józan és komoly, eleven és mélyreható. Többet ér, mint a szellemi erőkhöz kapitalizációból ömlő aranyvívak bokrétfái, mert megvalósításával a népek ezreinek ajkán esendül fel a hálaadó szó azokért, kik az ország népének kenyeret, földet adnak.

A föld! Mily fenséges erő rejti az azon a fekete rögökön, azon a sárga agyagon, azon a szürke homokon! Még a silány szikes talaj is, titkos erővel vonzza magához az áldott kenyér kérgestenyérű parasztját. Egy-egy darabka föld jellemképző, hazafiságra indító eszköz ebben az országban, hol daloló népek hisztlik a birtokukat.

égető nap hevében kaszálják a kalászos búzát. A varrótü, a kalapács, a ráspoló is szünetel mikor aratnak a szántóföldeken, mikor a termés learatása forog szóban.

A földmivelő nép minden sohaja a földje felé száll, ezt nézi aggodalommal, mikor a felhő foszlányok veszedelmes torlódása jeges esőt jósol, az esal ajakára mosolyt, mikor a buja vetés eleven levelein megül az est-hajnal, a pacsirtaszóval üdvözölt reggel harmata, ettől bucsuzik sirva, mikor a gazdagodás démona Amerika felé üzi. Sívargó lelke mindég azon a gondolatokon munkál, hogy mentől több földje legyen és ha el is indult a kíváncsi hajón Amerikába, a hol úgy hallotta, hogy ott nagy a kereset, egy szép napon mégis hazajön, itthon földet vásárol és tovább szántja a földet, a mely neki a leg-szebb foglalkozása.

A földbérletnek szövetkezés útján való létrehozatala igen fontos feladatok szolgáltatásában áll. Nem frázis e kijelentés, csak figyeljük meg e nép szeretetét a földhöz. Mennyi könny fakad azok szemében, kik birtak valaha egy talpalattnyi földet és a mely a végrehajtó dobján, más kézre került. Elkeseredése szomorú tragikum, egy-egy kifakadása megindítóbb a tragikai hősök bukásánál, mert e keserű feljajdulásokban, a föld eszméjéhez való szívós

vonzódása egyben arra inti a kormányhatalmat és a társadalmat, hogy ez ország fonséges ereje: a föld és a legigazibb munkaszeret a földművesé, mely országunk boldogságának, az alapvető fundamentumok.

Mikor a nép csüggedő lelkének tanúságait a Magyar Gazdaszövetség figyelembe veszi és bérlet szövetkezeteket óhajt létesíteni, a sajtónak nagyon eminens kötelessége, hogy a társadalom vezető emberei segítségét kérje, a hazafias misz-szióhoz.

Mert mit akar a Gazdaszövetség? Ha a község határában, a birtokokon jár a földbérlet, ő maga anyagi támogatásával akar segíteni a kis emberek szándékán. Azt akarja, hogy a bérleti vállalkozásban a legszegényebb, de tisztességes, becsületesnek ismert ember is részt vehessen, kevés pénzzel, könnyen törleszthető kölcsönrel.

Azt akarja, hogy a nép maradjon itthon. Maradjon itthon a java, a tevékeny munkás. Azt akarja, hogy a távol levőket is, az édes hazába vonzuk. Kevés úgy is itt a nép, valamennyi érdemesére szükség van a hazának, hogy erősödjünk, fejlőd-jünk és minden körülmények között lehessen a nép erejére támaszkodnunk.

Csak úgy fog ez a nép nagy alkotásokat keresztül vinni, ha asztalán kenyér

T Á R G A.

Görög bölcsék velős mondásai.

A poharzás közben hallgatag Solon-t megkérdezte Periandros, vajjon szűkszavú természete vagy ostobasága miatt nem beszél-e?

Solon meg is felelt: „Láttál te már olyan ostoba embert, aki ivás közben hallgatai tudott?”

Mikor elhalt fiát siratta valaki azt vetette neki, hogy azzal semmit se használ, így szólt: „Ez az, hogy semmit sem érek vele — ezt siratom”.

Azt mondják, hogy a teljes díszben trónján ülő Kroisos azt kérdezte Solontól, látott-e már ő palaszobát. „Igen, szólt ez, fiait, kakast, pívát. Ezeket a természet a tiédnél százszorta külön ékességgel ruházta föl.”

Mikor kérdezték tőle, miért nem hozott törvényt az apagyilkosságra, azt felelte, — „mert elképzelhetetlennek tartom.”

Szintén ő jegyzi meg, hogy a törvény olyan, mint a pókháló. Ha valami könnyű, erőtelen hullik bele... az megakad — a nagyobb... szétszakítja s menekül.

Thales-től tudtukla valaki, melyik lett előbb, az éj e, vagy a nappal? „Az éj, felelte, egy nappal.”

Ugyancsak ő mondta, hogy halál és élet az mindegy. — „Akkor miért nem választod a halált?” jegyezte meg valaki. „Mert tökéletesen mindegy” — volt rá a felelet.

Mikor az anyja meg akarta házasítani, így szólt: „Isten bizony, nem vagyok még az időbe”. Midőn aztán csak nem adta rá a fejét és anyja uiból sürgötte, így vágta ki magát: „Időm túl vagyok.”

Három dologért tartotta magát szerencsés embernek. Először, mert embernek született és nem állatnak, másodsor, mert férfinak és nem nőnek, harmadsor, hogy görögnek és nem barbárnak.

Kérdezték tőle, mi nehéz? „Az önismeret”, felelte. Mi könnyű? „Tanácsot adni másnak.” Mi a legkellemesebb? „Szándékunkra menni.” Milyen az istenség? „Se kezdete, se vége. Mi a ritka látvány? „Öreg zsarnok.” Hogy viselhető legkönnyebben a sors-esapás? „Ha látod, hogy ellenszél sora rosszabbul folyik.” Hogy élhetünk legjobban, legigazabban? „Ha nem követjük el magunk, amit másokban megrovunk.” Ki a boldog? „Akinak egészséges a teste, kedvezők a körülményei, művelt a lelke.”

Amasis ráparancsolt Bias-ra, hogy az áldozati barom legjobban és legrosszabb részéből küldjön neki húst. Bias kivágta a nyelvet és elküldte. Jelképezni akarta, hogy a nyelv okozhatja a legnagyobb jót és a legnagyobb rosszat.

Tőle kérdezte valaki, melyik a legártalmasabb állat. Azt felelte rá: „Vadba” a zsarnok, szelidbe a hízalgő.”

Meglátva egy az útfélen heverő kardot, így szólt: „Ki vesztett el vagy kit vesztettél el?”

Istentelen népsóggal utazott, akik, mikor veszedelemba jutott a hajó, az istenekhez folyamodtak.

„Hallgassatok, szóló, még megtudják, hogy ti is a hajón vagytok.”

Egyszer valami istentelen ember tudakolta tőle mi a kegyesség? Rá se hederített. Mikor hallgatása okát firtatta, így szólt: „Hogyne hallgatnék, mikor olyanról kérdezősködöl, a miken semmi közöd.”

Bias halálra sentenciázott valakit, de megkönyyezte. Mikor mondták neki, hogyan, hogy el is ítélte, meg is siratód, így szólt: „Az emberi természetnek részvétellel, a törvénynek pedig bírói ítéllettel tartozom.”

Periandros től kérdezték, mi a legnagyobb a legisebben? „A jóra valósság az emberben.”

Myson egyszer Lakedaímonban, mikor egész magában volt egy pusztaságon, nevetett. Véletlenül valaki rajta érte s tudakolta tőle, hogyan, hogy kacag, pedig senki sines vele. — „Épp azért” — felelte.

Anacharsis azzal számolt be a skytha királynak görögországi utjáról, hogy a hellének mindnyájan foglalkoznak valamiféle tudományral, csak a lakedaímoniak nem. De okos szót csak ezekkel lehet váltani.

Azt is esodálta, hogy a görögök kis poharakkal kezdik az ivást és mikor torkig vannak, nagyokkal folytatják.

Kérdezték tőle dívat-e a fuvola Skithiában? „Nem ugymond de a szóló sem.”

Ezt is Anacharsis mondta: mikor a randes kanesódba bort elegyites... az első pohár egészségek okáért megy le, a második még élvezet, a harmadik tobzódás, az utolsó kész örfjüngés.”

lesz, ha sok ember, sok munkaerő vételkedik egymással a különbnél-különb munka létesítésén.

És ezzel mindent elmondottunk. Sokat lehetne még írni az eszme szépségéről, szinte kínálja magát a retorika sok színes jelzője. Maga a gondolat azonban szebben beszél, hogy sem virágokkal rakjuk meg a lombos fát, a melytől nem látszanék a gondolat, az életerős törzs.

Korszak alkotó eszmének nevezzük, mert megvalósulásával látjuk az új Magyarország népének boldogságát, a magyar föld gazdaságosabb kezelését, a melylyel a nép jut vagyonhoz, nem pedig a kapzsi üzérkedés hatalmi vágyáért ragaszkodó tőkepénzesek tábora, kik között tisztelet a kivételnek oly sok volt a nép verejtékét fitymáló göggel és kicsiny lenézéssel bíró emberek társasága, a kik reászorultak a kis emberek munkájára, de a kik e munkát garasoskodó fizetéssel honorálták és ennek eredményeképpen: ezrével tödült a nép — Amerikába.

Mi, akik a Gazdaszövetség ez eszméjét lapunk vezető helyén im ismertettük és e gondolat megtestesítésével — a földbérlet szövetkezésnek nagy jövőt jósolunk, szinte látjuk a vissza költözött népet, hogy haza jöttében mint dübörög talpa alatt a föld, melyre a nép leborul, hogy vele érintkezzen, azt soha többé el ne hagyja, a föld legyen az: mely is eltakar.

A válság.

Rendesen értesült helyről azt jelentik — írja a „M. H.” — hogy Fejérváry báró szerdán, a hónap 11-én Bécsbe utazik, ahol a király kihallgatáson fogadja.

Fejérváry báró ez utazása összefüggésben áll a kabinetje kiegészítésével is, amiről azt jelentik nekünk hogy az újra kinevezendő Fejérváry-kabinetnek három új tagja lesz.

Az egyik Feilitzsh Artur báró, aki a mindenestre távozó György Endre földművelési miniszter helyét foglalná el.

Valami attikái szemére vetette skytha voltát. „Ugy ugy, mondá, nekem hazám a szégyenem, de te hazádnak vagy szégyene.”

Azon is főnakadt, hogy a hellének törvényt hoztak a verekedőkre, az athletákat meg fizetik, amiért eldöngögték egymást,

Kérdezték tőle, mi az oka az emberek örökös szomorkodásának? Így fejtette meg: „Mert nemesak a maguk baján, hanem mások előmenetelén is buslakodnak.”

Egyik ivó cimborá egy mulatságon meglátta Anacharsis feleségét. Meg is jegyezte rá: „Ejnye, Anacharsis, de csunya feleséged van!” „Magam is úgy látom ám, felelt Anacharsis, de hogy szebbnek lássam — te meg gyerek tisztán add azt a bort.”

Gondolatok.

Erős férfiszív — nevetséges frázis! Egy gyöngő nő képes tönkretenni! *Rexa Rezső.*

A nő csak azt a férfit fogja szeretni, aki tud felette uralkodni. *Natalia.*

A nő aranykehely, melynek a férfi adja meg tartalmát. *Nietzsche.*

A nő becsületes s vig is lehet; Ki vig, pajzán, az nem mindig gonosz, De lassu víz — mondásként — partot mos. *Shakespeare.*

A másik — s ez a hír nagy feltűnést kelthet — Lukács László, aki újra átveszi a pénzügyminiszteri tárcát.

A harmadik „új” ember pedig — Khuen-Hóderváry Károly gróf, aki a király személye körüli miniszter lesz.

Egy más természetű érdekes kinevezésről is beszélnek.

E hír szerint a fumei kormányzó állásra már a legközelebbi napokban Szapáry Pal grófot nevezik ki.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőházat újból elnapolták.

A képviselőház október 10-én d. e. fél 11 órakor ülést tartott, melyen a képviselők nagy számmal vettek részt.

Justh Gyula elnök megnyitván az ülést, jelenti, hogy a miniszterelnökség egyik irodaigazgatója *Fejérváry Géza* bárótól egy hivatalos levelet hozott, melyet fölbontván, átadja Zborai Miklós jegyzőnek felolvasásra. A levélben Fejérváry báró értesíti a házelnököt, hogy a miniszterek a Ház ülésére nem jelennek meg; egyuttal kórte a mellékelt királyi kézirat felolvasztatását.

Justh Gyula elnök elrendeli a királyi kézirat felolvasását. Ebben a király — „mivel az új kormányt nem sikerült a többségből megalakítania, a képviselőház üléseit december 19-ig újra elnapoltnak nyilvánította.”

A királyi kézirat felolvasását nagy zaj követte s ekkor felállt **Andrássy Gyula** gróf s *határozati javaslatot terjesztett elő*, melyben a **Ház ismételten tiltakozik alkotmánytalan elnapolás ellen**; de kifejezést ad végül annak, hogy végre is sikerül a Háznak a királyt meggyőzni arról, hogy *rosz tanácsadóit el kell távolítania*, hogy helyreállhasson a király és nemzet között a béke. *Tisza István, Apponyi Albert, Mezői Vilmos, Achim* András felszólalásai után

A férfi, ki meg nem találja a kulesot a nő szívéhez, vagy ostoba, vagy nincs szilárdsága és bátorsága. *Saphó.*

Ennyivel könnyebb az első igent kiesikarni a nőtől, mint az utolsó istenhozzadót! *Francois de Rive.*

Az onyészó szerelem nem öl. Csak akkor tántorog az ész, ha szeretünk. *M.*

Tízezer helyes ok alig tud benyomni egy súlyos tévedést. *Maeterlinck.*

Hol az a jó ember, aki sohasem gondolt valami szörnyűt? Jobbfelel áll az ész, a kényirület, az igazság; belfelől valami más: a vágy, a szenvedély, az örültség, amibe szakadatlanul belezuhanunk. *M.*

Aki nem emlékszik a multa nem sejteti a jövőndöt. *M.*

Százféle vallás van a földön, de valamennyinek van egy közös oltára: a jótekonyság. Aki ezen áldoz, megtisztul. *M.*

Nemesak az arany nemes fém, hanem a fillér is, ha szegénynek adjuk. *M.*

Eső után — szívérvány; ez a teremtes munkája. Kőny után — mosoly; ez a jó szívek munkája. *Révész Gyula.*

a Ház a királyi kéziratot tudomásul vette, de egyben tiltakozását jelentette ki az újabb elnapolás ténye ellen. Ezzel az elnök az ülést bezárta.

A csikmadéfalvi emlékszóbor leleplezése.

Lélekemelő, szép, hazafias ünnepet tartott Csikvármegye közönsége okt. 8-an, vasárnap a szomszédos városok és vármegyék küldöttségeinek jelenlétében Csikmadéfalván.

Az 1764. január 7-én Buccow osztrák generális, a székelyek hóhére által ártatlanul lemészárolt 200 székely vértanu emlékére a nagyközönség áldozatkészségéből gyönyörű emlékszóport állítottak fel azon a helyen, a hol az áldozatokat legyilkolták és egyrészt el is temették. Az emlékszópor impozáns kő obeliszk, tetején szépen sikerült művészi kivitelű turul madárral, mely szárnyát kibontva repülésre készül. A hatalmas vörösen evezett márványablán a következő felirat van:

SICVLICIDIVM.

1764. JANUÁR 7.

A HATÁRÓRSÉG ERŐSZAKOS SZERVEZÉSEKOR

MADÉFALVA HATÁRÁBAN

1764 JANUÁR 7-ÉN

HAJNALBAN A CSÁSZÁRI KATONASÁG ÁLTAL VEDTELENÜL LEKASZABOLT CSIK-ÉS HÁROMSZÉKI 200 SZÉKELY VÉRTANU EMLÉKÉRE, A KIK AZ ŐSI SZABADSÁGÉRT VÉRZETTEK EL.

EMELTE AZ UTÓDOK HÁLÁS KEGYELETE.

Alatt Imecs Fulöp Jákó következő verse van bevésve:

Székely nép itt hullott őseidnek vére,
Kiket zsarnok önkény bosszus karja ére.
Midőn alkotmányos szabadságod védtek,
Szörnyűkép olták ki sok ártatlan éltét.
De bár elvesztek ők ádáz fegyver alatt
Emlékek nem vesz el, örökre fennmarad,
Mert hű kegyelében megtartod őseid.
Igy öl majd emlékek, időtlen ideig.

Az ünnepély tegnap délelőtt tíz órakor ment végbe óriási közönség jelenlétében. A hatalmas szóbor talapzatát szobnői szebb koszorúk és virágok valósággal elborították.

A szóbor mellett felállított sátorban Murányi Kálmán főesperes-plebános tábori misét tartott, s közben a megható, szép egyházi dalokat a csiksomlyói tanítóképző-intézet növendékei énekelték.

A Himnusz a csiksomlyói román. kath. főgimnázium, a tanítóképzőintézet ifjúságából és a csikszere dai dalkörből egyesített énekkar adta elő nagy hatással.

Beeze Antal alispán ismertette a Siculicidium történetét egyszerű, világos beszédben, a történelmi igazságnak megfelelően, s bár került az utóbbi napok politikai eseményeit, érdekes előadás alatt nem egyszer hangzott fel a közönség zajos tüntetése. A mi utóvégre érthető dolog is.

Az ünnepi beszédet dr. Györgypál Domokos orsz. képviselő tartotta. Az erős, hazafias beszéd közben meg-meg ujjalt az élyezés és taps.

Az énekkar Nemzeti zászló című dalt adta elő.

Zsögön Zoltán képezdei tanár ez alkalomra írott hazafias ódáját szavalta el. A költői lendülettel megírt és előadott vers igen nagy hatást tett a hallgatóságra, s a temperamentumos előadót lelkesen megénezték. A szózatot énekelte még el az énekkar és a nagy közönség s ezután Fajér Sándor vármegyei főjegyző Madéfalva község előljáróságának átadta az emlékművet.

Tamás Gáspár kántor-tanító az előljáróság nevében ígéretet tett, hogy a gondjaikra bízott emlékművet híven megőrzi.

A szózat eléneklése után az ünnepély véget ért. Délután 3 órakor Csikszere dában a Vigadó nagyszobájában 250 terítékű bankett volt. A lakomán megjelentek: Bartha Ignác, Györgypál Domokos, Makai Zsigi, Sümegi Vilmos és Török Ferenc országgyűlési képviselők. (Beze István kimentette magát).

Sepsiszentgyörgy város képviselőjében ifj. Gödri

Ferenc polgármester, Gyárfás László városi aljegyző Gyárfás Árpád kereskedő és Málk Loránd lapszerkesztő vettek részt az ünnepélyen.

A lakomán az első felköszöntőt Becze Antal alispán mondotta a szép számban megjelent vendégeknek.

Sümegi Vilmos orsz. képviselő Kossuth Ferenc megbízásából a székelységre üritette poharát. A vendégek részéről ifj. Gódri Ferenc mondott nagyhatalásu toasztot.

A szobor létrehozásának eszméjét Benedek István, Orbán Gyula és Tamás János, a ki tervezője is volt az emlékműnek; pendítették meg és farságos munkával létre is hozták az impozáns alkotást. Ennek adott felszólásában kifejezték Murányi Kálmán főesperes, Fejér Antal ügyvéd a hazafias papokra, Balló István tanár az ünnepély fényét emelő közreműködőkre, Török Ferenc képviselő a vezérlő bizottságra mondottak felköszöntőket.

Balog Ferenc nyugalmazott honvédelezredes szép hasonlattal a honleányokról emlékezett meg. A kolozsvári egyetem ifjúságának nevében Pothó Sándor tanárjelölt üdvözölte a szoborbizottságot megkapó bensőséggel.

Az általános óhajnak engedve Makkai Zsigor orsz. képviselő a székelységre üritette poharát.

Végül Kossuth Ferencet tisztelettel üdvözölték.

A közönség nagyrésze az esteli vonattal kellemes emlékekkel eltelve távozott a vendégszerető székely város falai közül.

Társadalmi munka.

Ősz van. A hulló sárga levelek halomra esnek a kopaszodó fák alatt, maga a természet siet az ő csendes birodalmába: hogy hirdesse az enyészetet. Megszűnik az élet a dallamos őrdeken és ilyenkor mintha az embert is megszállná valami intelem.

Embert föld át az életet olyan gazdag termésekkel mint a harmonikus szép természet: mert eljön a társadalmi élet enyészete is.

Valóban csak ősz táján indul meg az élet a társadalomban: mikor a természet hervadása az enyészetet juttatja eszünkbe. Az iskolák megnyitásával népesülnek be a társaskörök, akkor kezdünk érdeklődni, a közügyek iránt.

Más kérdés, hogy milyen eszmékkel lépünk a társaskörökbe és hogy mily értéket képvisel a mi érdeklődésünk.

Azt nem tagadhatjuk, hogy nálunk Magyarországon tömegtelen mennyiségben alakultak egyesületek. Éppen az a baj, hogy túlságosan sok egyesület van, a hol az erők szétforgácsolódnak és a hány foglalkozás van: annyi az egyesület. Így, csak alig egy pár tud prosperálni, alig egy-kettő tud mozgató szerepet vinni a közvélemény előtt. Még az nagy baj, hogy egy foglalkozás, egy intézményt szolgáló tagok között is a klikk rendszer domoál, a megkülömböztetés foglalkozás és foglalkozás között.

Rikítóan tűnik ez elénk, mikor egyes egyesületek beléletét figyeljük.

Egy-egy nagyobb hivatalnok micsoda göggel nézi az embereket. Ahol sok a vagyonos tag, ott elmarad a szegényebb, ahol több a kisebb fizetésű ember, oda nem megy a vagyonos, mert derogálna neki, hogy egy asztalnál üljön olyan emberrel, a kinek kevés az apró pénze.

A rangkórság mint a fába fészkelődött szupusztítja az egyesület erejét. A gazdaga szegényebb ember élethetlenségén színekozik, a szegény a gazdagok pöffeszkedésén bosszankodik.

És ez a pár ember, a ki tud teszi magát a társadalmi élet e rákfődjén, minden szórakozását a kártyaasztalnál keresi.

Nem azok ma a kaszinók, a hogy azokat Széchényi megalkotta.

Jó arra, hogy egyes emberek hűségének tört adjon, hogy a kisvárosi pletykákra rágódják: mily a hivatalnok hírnevét, a családi boldogságok szétrombolja, jó arra, hogy az embereket egyarással összevesztse, hogy unalmas estéken ellehesson játszani, -- bizony sokszor a hazard játékokat.

Az egyesületek vezetői nagyon elhibázzák a nemes intenciókat, mikor megnyitják a rangkórság zsillipeit és megengedik, hogy egyes emberek hatalmaskodása árán beálljon az egyesületi élet pangása.

Az elkedvetlenül emberek nem fizetik a tagdi-

jakat, az egyesület előbb vagy utóbb megbukik, az enyészetnek adatik át, csak azért, hogy már holnap egy másik egyesület keletkezzék, mely hasonló sorsban ismét csak az enyészető lesz.

Az egyesületi élet ne törje meg a frakk, a vasalt nadrág és az aranyóra szemlélődését. Ne terelje azokat a tömeget, a kik bérelt tárcából fizetik a pincért, csak akkor, ha azok a szerezésés bolondok, és azt az eszmét szolgálják, hogy az egyesületnek hazafias és kulturális teendői vannak.

A személyi hűség ne üsse fel sátorfáját az egyesületekben: mert nincs mit árulnia. Egészséges emberek nem vesznek belőle.

Mennyivel szebb, mennyivel emberibb, ha a nagyságos urak mellett ott ül minden dolgozni szerető ember, a kik a haladás lobogóját követik.

A széjjel húzás, a klikk rendszer, mint valami fekete felhő foszlány, vonul át az egyesületi élet égboltján és minden pereben attól lehet félni, hogy most tör ki a vihar. Gyakran menydörög az elégedetlenek szava. Ilyenkor látjuk, hogy micsoda csunyán pusztít a torzalkodás vihara.

Sajnátságos, hogy éppen nálunk, mikor az együvé tartásra oly nagy szükség van, éppen nálunk különböztetik meg az embert a másiktól. Mindez a nyugaton másképp van. De azért egyre hangoztatjuk, hogy demokraták vagyunk, jóllehet az arisztokráciát utánozzuk.

Mindenben csak az az elegáns, a mi sok pénzbe kerül, csak az számít, a ki dívat szertelenségeinek hódol, a ki több mint, te, a ki nagyobb mint ő. A ki kevesebb mint én, aki szerényebb, mint ő, az már nem számít, azt már lenézik a társaságból.

Hibás, beteges állapot ez. Nem lehet eléggő hangoztatnunk, hogy főleg vidéken, nem szabad kasztokra szakadnunk. A főváros nagy népessége megengedi, hogy ott mindenféle szaknak lehetnek körei. De a vidék szellemi ereje csak úgy hat, ha az erők egyesülnek. A csip csup egyesületek kaszt-rendszere nem segít elő semmiféle nemzeti ügyet. Nem szolgálja sem az irodalmat, se a község se az ipar, se a társas élet ügyeit.

Arra pedig egyáltalán nincs szükség, hogy csak azért fizessünk tagdíjakat, hogy az embereket egymással összevegyítsük. Annak nagyon drága a társaskör, meg nem is arra való.

NAPI HIREK.

— Kinevezés. Benkő Sándor, pénzügyminiszteri címzetes osztálytanácsost a király — mint értesülünk — kinevezte valóságos osztálytanácsossá. A rendkívül nagy szorgalommal, kiváló munkássággal jó kiérdemelt előléptetés ez városunk polgársága nevében, mint a város egyik kitűnő szülöttjének, hazafias örömmel gratulálunk.

— A létesítendő hus- és fatogyszáztási szövetkezet folyó hó 15-én (vasárnap) délután 4 órakor a kaszinó helyiségében a kulcs közgyűlést tart, melynek célja, az alapszabályok értelmében az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok megválasztása. Ezenfelül felkértek az illetők, kik az aláírási íveken üzletresekkel jegyezték, hogy a közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Kézdivásárhely, 1905. október 8-án. Elekcs Béla, elők. biz. elnök, Nemes Emánuel, elők. biz. jegyző.

— A Székely Egyesület közgyűlése. A Székely Egyesület ez évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal f. évi november 12-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg, Budapestben (VII. kerület, Rottenbiller-utca 37/4. sz. a., községi polgári iskola tanácsterme, 1. emelet), mely gyűlésre az egyesület alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívja a központi választmány határozatából Budapest, 1905. okt. 2-án Bedő Albert elnök. A gyűlés sorrendje és tárgyai: 1. Titkári jelentés az egyesület ez évi működéséről. 2. Jelentés az 1904. évi pénztári számadásról; a pénztár jelenlegi állapotáról, s az 1906. évi költségvetés megállapítása. 3. A marosvásárhelyi iparmuzeumnak az állam részére való eladása s illeto átadása. 4. Előzők, alelnökök, igazgató- és vidéki, választmányi tagok választása. 5. Nefeláni indítványok.

— Jakab Ödönne halála. Őszinto részvét nyilatkozott meg azon súlyos veszteség alkalmából, mely Jakab Ödönne a jeles székely író a „Kisfaludi

társaság" és a „Petőfi társaság" tagját, a közszerteknek örveadó költőt érte neijének elvesztése által. A szomorújelentés így szól: Alulírottak szomorú szívvel adjuk tudtára barátainknak és ismerőseinknek, hogy Jakab Ödönne szül. Szénásy Róza f. hó 6-ikán reggeli fél 1 órakor, életének 49-ik, házasságának 27-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban elszenderült. A boldogult földi maradványai f. hó 7-ikén d. u. 3 órakor fognak, a háznál (Vörösmarty-utca 11/a.) tartandó rövid ima után, a Kéleti-pályaudvarhoz s onnan a sajátudvarhelyi családi sírba szállítatni, Budapest, 1905. október 6-án. Adjon az Isten neki érdméhez méltó édes nyugalmat! Jakab Ödön, Szénásy Andris, mint apa, Szénásy Berta férjezett Fekete Albertné, mint testvér, Fekete Albert, mint sógor és gyermekeik: Albert, Jolán, Ilonka, Pali. Özv. Jakab Istvánné szül. Nagy Mária, mint anyós.

— Egy magyar főherceg halála. A királyi családot ismét gyász érte. M. tyás főherceg, József főherceg legfiatalabb gyermeke, rövid szenvedés után október 7-én este 6 órakor Tapolcsányban váratlanul elhunyt.

— Az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyházi értekezlete 1905. október 17. és 18. napján Sepsiszentgyörgyön tartandó V. évi közgyűlésének sorrendje. Utazás. Az elnökség október 16-án reggel 6 óra 11 perckor indul Kolozsvárról, gróf Bethlen Pál főispán, ért. vil. elnök vezetése mellett gyorsvonattal. D. u. 4 ó. 15 p.-kor megérkezés Sepsiszentgyörgyre, a vasutnál a város nevében ifj. Gódri Ferenc polgármester fogadja az értekezletet; a városban felállított díszkapunál Koréh Endre lelkész üdvözi az egyházközsgs nevében. Megérkezés után mindenki szállására megy. Fél 7 órakor igazgató választmány ülés a Székely Mikó-Kollegium tanácstermében. Este ismerkedés a városi vendéglőben. Első nap (október 17-én). 9 órakor alkalmi istentisztelet a templomban a következők renddel: 1. XC. zsoltárt énekel a gyülekezet. 2. Közének. 92. dics. 3. Imát mond Péchy Árpád brassói lelkész. 4. Énekel a sepsiszentgyörgyi ev. ref. egyh. énekkar. (Schubert: A teremtőhöz.) 5. Egyházi beszédet tart Vajda Ferenc székelyudvarhelyi lelkész, a Vasárnap szerkesztője. 6. Gyülekezet éneke. (XV. dics. 15. v.) Az istentisztelet végével ugyanott díszgyűlés. 1. Elnöki megnyitót tart gróf Bethlen Pál, vil. alelnök. 2. Emlékbeszédet tart dr. gróf Kun Géza nöh. vil. elnök felett Nagy Károly theol. tanár, ért. egyh. alelnök. 3. Az Értekezletet ismerteti Tarkányi György kolozsvári ev. ref. koll. vallástanárr, ért. egy. titkár. Déliben közebed a városi nagyvendéglő éttermében. Egy teríték ára 4 korona. Déltűn 4 órakor tárgyaló ülés a város dísztermében. 1. Horváth István bírkösi lelkész előadást tart „A kijelentés, mint tudományos követelés" címen. 2. Titkári jelentés az Értekezlet egy évi munkásságáról. 3. Pénztárnok jelentése. 4. Jelentés a „Vasárnap"-ról. Második nap (október 18-án). 1. Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkész, egyh. m. ért. alelnök felolvasása „Értekezleti munkásságunk belterjesebb tételéről." 2. Választások. 3. Indítványok. D. e. 10 órakor az Értekezlet testületileg részt vesz a Székely Mikó-Kollegium által rendezett Mikó Imre emlékünnepélyen. A bankettre jelentkező helybeli urak számára Benkő Mór, Gyárfás Árpád és Ferenec Lajos urak kereskedéseiben 9-étől 14-ig jelentkező izek lesznek letéve.

— Szabó Kálmán halála. Szabó Kálmán volt orsz. gyűlési képviselő hosszas szenvedés után szombaton örök nyugalomra tört. A boldogult években keresztül Hiromszékvármegye sopsi járásának egyik szögabiról állását töltötte be, majd pedig Sepsiszentgyörgy város kapitányává nevezetett ki. Ebből az állásból két év mulva városi főjegyzőnek választották, mely hivatalát négy évig viselte, mig nem időközben a siklósi kerület országgyűlési képviselőjévé választotta. A kiváló életkedvvel és szeretetreméltó humorral megáldott férfi minden körben becsülést és rokonszenvet tudott megszerezni maga iránt s ha betegsége nem lép közbe, a komoly munkásság terén kiváló eredmények, jelentős sikerek elérésére birt hivatottsággal. Halálát özvegyén, szül. Röckler Emilia urón kívül, ki önfeláldozó hit-esi szeretettel ápotta a szeretett férjét, két kis gyermeke: Attila és Viola gyászolják. A súlyos veszteség okozta bánatban a boldogult nagyszámú ismerősei, barátai osztoznak a részvételt enyhítse a gyászborotul családjádmát.

Hirdetések.

Sz. 7066—905. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Herepa Iván k. vásárhelyi lakos végrehajtóknak, Pál Mihály (kinek neje Baka Polixána) brailai lakos végrehajtást szenvedő ellen 40 korona tőke, ennek 1905. évi január hó 3-ik napjától járó 5% kamatai, 42 korona 80 fillér már megállapított, úgy 14 korona jelenlegi és a még felmerülő költségek valamint a csatlakoztatott kimondott az esztelneki 1705. számú tljvben 1430/905. sz. végzés-sel C) 1., 2. alatt Baka János és neje Vas Teréz esztelneki lakosok javára bekebelezett 550 kor. tőke és jár. kielégítése végett az 1831. LX. t.-c. 141. §-a alapján a 146. §. értelmében, a 156. §. a) pontjára való hivatkozással a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, az esztelneki 1705. sz. tljvben foglalt 76., 77/2., 78. hrsz. a. ingatlanra (faház és kert) 349 K., 209., 210. hrsz. a. ingatlanra (belsőség) 14 korona. 968. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 47 K., 1405. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 11 K., 1450. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 14 K., 1831., 1832. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 41 K., 2752. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 27 K., 2835. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 28 K., 3029. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 28 K., 3365. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 9 K., 3551. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 2 K., 3629., 3630. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 16. K., 3757. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 4 K., 3825. hrsz. ingatlanra (erdő) 1 K., 4097. hrsz. a. ingatlanra (kaszály) 32 K., 4213/2. hrsz. a. ingatlanra (kaszály) 44 K., 4438. hrsz. a. ingatlanra (kaszály) 22 K., 5036. hrsz. a. ingatlanra (kaszály) 70 K., 5262/3. hrsz. a. ingatlanra (szántó) 12 K., 5271. hrsz. a. ingatlanra (kaszály) 2 K., az esztelneki 2091. számú tljvben foglalt 3982. hrsz. a. ingatlanra (erdő) 1 koronában ezennel megállapított kiáltási árban az árverést végrehajtató ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Arverési határnapul 1905. évi október hó 30-ik napjának d. e. 9 órája Esztelnek község házához kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által közpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban foglalt árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papírban a ki-

küldött kezéhez bánatpénz gyanánt letendő, vagy ennek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Vevő tartozik a vételárat két egyenlő részletben és pedig: az első az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat ugyan azon naptól számított 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 5% kamatokkal együtt a kézdivásárhelyi kir. adó, mint bírósági pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverés egyéb feltételei a keblti tkvi hivatal és Esztelnek község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1905. évi július hó 26-ik napján.

(114. 1—1.)

Kádár,
kir. törvénzéki bíró.

Sz. 2601—905.

közg.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács a sepsiszentgyörgyi m. kir. Pénzügyigazgatóság 12.360/905. szám alatti rendelete alapján közhírré teszi, hogy az 1905. évi hadmentességi díj kivétési lajstrom folyó év október 5-ikétől folyó év október 13-ig a 8 napi közszemlére ki van téve és az érdekeltek felek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi adóhivatal,

Kézdivásárhelyt, 1905. szept. 29.

Dr. Török Andor,
polgármester.

(112. 1—1.)

Sz. 3243—905.

közg.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács a sepsiszentgyörgyi m. kir. Pénzügyigazgatóság 13.825/905. szám alatti rendelete alapján közhírré teszi, hogy az 1905. évi fegyveradó kivétési lajstrom folyó év október hó 5-étől f. év október 13-dikáig a 8 napi közszemlére ki van téve és az érdekeltek felek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi adóhivatal,

Kézdivásárhelyt, 1905. szept. 29-án.

Dr. Török Andor,
polgármester.

(113. 1—1.)

Kiadó földbirtokok.

A csernátóni határon Kézdivásárhelyhez legközelebb eső részben, ugyancsak a **torjai határon** levő nagyobb mennyiségű

kitűnő szántó földek

6, esetleg több évre **felébe kiadó**k.

Értesítést ad **Ifj. Jancsó Mózes** nyomdatulajdonos Kézdivásárhelyt.

(109. 3—10.)

Körülbelül 100 hl.

MUST

kitűnő minőségben (olasz rizling chasselas, sauvignoublanc, muscat ottonel stb. fajokból) közvetlenül a sajtó alól kapható érdelemleges áron

(115. 1—2.)

Caspari Frigyesnél Medgyesen.
(N.-Küküllőmegye.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előljáróságok részére **ugy készpénzert, mint részletfizetésre** kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és éjszekerény, szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény, továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toalett tükör, nád- és préselt ületű hajlitott szék, ablak carnis, stb. melyeket a jelenleg újonnan berendezett ASZTALOS MŰHELYEMBEN kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készítettetek s olcsó árak mellett becsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Hirdetések olvasó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

